

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O PODRUČJIMA I SJEDIŠTIMA SUDOVA**

Zagreb, listopad 2010.

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O PODRUČJIMA I SJEDIŠTIMA SUDOVA

Članak 1.

Ovim Zakonom ustanovljuju se općinski, županijski, trgovački i upravni sudovi i utvrđuje njihovo sjedište i područja nadležnosti.

Članak 2.

Sjedište i područje nadležnosti županijskih i općinskih sudova je:

I. ŽUPANIJSKI SUD U BJELOVARU za područje općinskih sudova u Bjelovaru, Daruvaru, Virovitici i Slatini.

Općinski sud u Bjelovaru za područje općina: Kapela, Nova Rača, Rovišće, Severin, Šandrovac, Velika Pisanica, Veliko Trojstvo, Zrinski Topolovac i grad Bjelovar.

Općinski sud u Daruvaru za područje općina: Dežanovac, Đulovac, Končanica, Sirač, Berek, Hercegovac, Velika Trnovitica i Veliki Grđevac te gradova Daruvar, Garešnica i Grubišno Polje, Lipik i Pakrac.

Općinski sud u Virovitici za područje općina: Gradina, Lukač, Pitomača, Suhopolje, Špišić Bukovica i grad Virovitica.

Općinski sud u Slatini za područje općina: Čađavica, Mikleuš, Nova Bukovica, Voćin, Sopje, Crnac, Čačinci i Zdenci i gradova Slatina i Orahovica.

II. ŽUPANIJSKI SUD U DUBROVNIKU za područje općinskih sudova u Dubrovniku, Korčuli i Metkoviću.

Općinski sud u Dubrovniku za područje općina: Dubrovačko Primorje, Janjina, Konavle, Mljet, Ston i Župa Dubrovačka i grad Dubrovnik.

Općinski sud u Korčuli za područje općina: Blato, Lastovo, Lumbarda, Orebić, Smokvica, Trpanj i Vela Luka i grad Korčula.

Općinski sud u Metkoviću za područje općina: Kula Norinska, Pojezerje, Slivno i Zažablje te gradova Metković, Opuzen, Vrgorac i Ploče.

III. ŽUPANIJSKI SUD U KARLOVCU za područja općinskih sudova u Karlovcu, Ogulinu te područje Općinskog suda u Gospiću.

Općinski sud u Ogulinu za područje općina: Josipdol, Plaški, Saborsko i Tounj i gradova Ogulin i Vrbovsko.

Općinski sud u Karlovcu za područje općina: Draganić, Krnjak, Lasinja, Barilović, Bosiljevo, Generalski Stol, Netretić, Ribnik, Žakanje, Kamanje, Cetingrad, Rakovica i Vojnić te gradova Slunj, Ozalj, Duga Resa i Karlovac.

Općinski sud u Gospiću za područje općina: Gračac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Donji Lapac, Plitvička Jezera, Udbina, Brinje i Vrhovine i gradova Gospić i Otočac.

IV. ŽUPANIJSKI SUD U OSIJEKU za područje općinskih sudova u Belom Manastiru, Đakovu, Našicama, Valpovu i Osijeku.

Općinski sud u Belom Manastiru za područje općina: Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac i Popovac i grad Beli Manastir.

Općinski sud u Đakovu za područje općina: Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava i Viškovci i grad Đakovo.

Općinski sud u Našicama za područje općina: Donja Motičina, Đurđenovac, Feričanci, Koška, Podgorač i grad Našice.

Općinski sud u Osijeku za područje općina: Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci i Vuka i grad Osijeka.

Općinski sud u Valpovu za područje općina: Bizovac, Petrijevcu, Magadenovac, Marijanci, Podravska Moslavina i Viljevo i gradova Belišeće, Valpovo i Donji Miholjac.

V. ŽUPANIJSKI SUD U PULI-POLA za područje općinskih sudova u Bujama-Buie, Labinu, Pazinu, Puli-Pola, Poreču-Parenzo i Rovinju-Rovigno.

Općinski sud u Bujama-Buie za područje općina: Brtonigla-Verteneglio, Grožnjan-Grisignana i Oprtalj-Portole i gradova Buje-Buie, Novigrad-Cittanova i Umag-Umago.

Općinski sud u Labinu za područje općina: Kršan, Pićan, Sveta Nedelja, Raša i grad Labin.

Općinski sud u Pazinu za područje općina: Cerovlje, Gračišeće, Karojba, Lupoglav, Motovun - Montona, Sveti Petar u Šumi, Tinjan i Lanišeće i gradova Pazin i Buzet.

Općinski sud u Puli - Pola za područje općina: Barban, Ližnjan - Lisignano, Fažana - Fasana, Marčana, Medulin, Svetvinčenat i gradova Pula - Pola i Vodnjan - Dignano.

Općinski sud u Poreču-Parenzo za područje općina: Funtana - Fontane, Tar-Vabriga - Torre-Abrega, Kaštelir - Labinci - Castelliere - S. Domenica, Sveti Lovreč, Višnjan - Visignano, Vižinada - Visinada i Vrsar - Orsera i grad Poreč-Parenzo.

Općinski sud u Rovinju-Rovigno za područje općina: Bale-Valle, Kanfanar i Žminj i grad Rovinj-Rovigno.

VI. ŽUPANIJSKI SUD U RIJECI za područje općinskih sudova u Crikvenici, Delnicama, Krku, Malom Lošinju, Opatiji, Rabu i Rijeci.

Općinski sud u Crikvenici za područje Vinodolske općine i gradova Crikvenica, Novi Vinodolski i Senj.

Općinski sud u Delnicama za područje općina: Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad i gradova Delnice i Čabar.

Općinski sud u Krku za područje općina: Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik i grad Krk.

Općinski sud u Malom Lošinj za područje gradova Cres i Mali Lošinj.

Općinski sud u Opatiji za područje općina: Lovran, Matulji i Mošćenička Draga i grad Opatija.

Općinski sud u Rabu za područje općine Lopar i grad Rab.

Općinski sud u Rijeci za područje općina: Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo i gradova Bakar, Kastav, Kraljevica i Rijeka.

VII. ŽUPANIJSKI SUD U SLAVONSKOM BRODU za područje općinskih sudova u Novoj Gradišci, Slavanskom Brodu i Požegi.

Općinski sud u Novoj Gradišci za područje općina: Cernik, Davor, Dragalić, Gornji Bogičevci, Okučani, Nova Kapela, Rešetari, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo i Vrbje i grad Nova Gradiška.

Općinski sud u Slavanskom Brodu za područje općina: Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Donji Andrijevi, Garčin, Gornja Vrba, Gundinci, Klakar, Oprisavci, Oriovac, Podcrkavlje, Sibinj, Sikirevci, Slavonski Šamac, Velika Kopanica, Vrpolje i grad Slavonski Brod.

Općinski sud u Požegi za područje općina: Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Velika i gradova Kutjevo, Pleternica i Požega.

VIII. ŽUPANIJSKI SUD U SISKU za područje općinskih sudova u Glini, Hrvatskoj Kostajnici, Kutini i Sisku.

Općinski sud u Glini za područje općine Gvozd i Topusko i grada Gline.

Općinski sud u Hrvatskoj Kostajnici za područje općina: Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Majur, Dvor i grad Hrvatska Kostajnica.

Općinski sud u Kutini za područje općina: Jasenovac, Lipovljani, Popovača, Velika Ludina i gradova Kutina i Novska.

Općinski sud u Sisku za područje općina: Lekenik, Martinska Ves i Sunja i gradova Petrinja i Sisak.

IX. ŽUPANIJSKI SUD U SPLITU za područje općinskih sudova u Imotskom, Makarskoj, Sinju, Splitu, Starom Gradu, Supetru i Trogiru.

Općinski sud u Imotskom za područje općina: Cista Provo, Lokvičići, Lovreć, Podbablje, Proložac, Runovići, Zagvozd i Zmijavci i grad Imotski.

Općinski sud u Makarskoj za područje općina: Baška Voda, Brela, Gradac, Podgora, Tučepi i grad Makarska.

Općinski sud u Sinju za područje općina: Dicmo, Hrvace i Otok te gradova Sinj, Trilj i Vrlika.

Općinski sud u Splitu za područje općina: Dugi Rat, Klis, Muć, Dugopolje, Lećevica, Prgomet, Primorski Dolac, Šestanovac, Zadvarje, Podstrana i Šolta i gradova Split, Solin, Kaštela, Omiš, Komiža i Vis.

Općinski sud u Starom Gradu za područje općina: Jelsa i Sućuraj te gradova Hvar i Stari Grad.

Općinski sud u Supetru za područje općina: Bol, Milna, Nerežišća, Postira, Pučišća, Selca, Sutivan i grad Supetar.

Općinski sud u Trogiru za područje općina: Marina, Okrug i Seget i grad Trogir.

X. ŽUPANIJSKI SUD U ŠIBENIKU za područje općinskih sudova u Kninu i Šibeniku.

Općinski sud u Kninu za područje općina: Biskupija, Civljane, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Promina, Ružić i Unešić te gradova Knin i Drniš.

Općinski sud u Šibeniku za područje općina: Bilice, Murter-Kornati, Tribunj, Primošten, Rogoznica, Pirovac, Tisno i gradova Skradin, Vodice i Šibenik.

XI. ŽUPANIJSKI SUD U VARAŽDINU za područje općinskih sudova u Varaždinu, Čakovcu, Koprivnici i Križevcima.

Općinski sud u Varaždinu za područje općina: Beretinec, Cestica, Gornji Kneginec, Jalžabet, Sveti Ilija, Sračinec, Petrijanec, Trnovec Bartolovečki, Vidovec, Vinica, Bednja, Donja Voća, Klenovnik, Maruševec, Martijanec, Mali Bukovec, Veliki Bukovec, Sveti Đurđ, Breznički Hum, Breznica, Ljubešćica, Visoko i gradova Varaždin, Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof i Varaždinske Toplice.

Općinski sud u Čakovcu za područje općina: Belica, Dekanovec, Domašinec, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Šenkovec, Štrigova, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Vratišinec, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Donja Dubrava, Goričan, Kotoriba i Sveta Marija i gradova Čakovec, Mursko Središće i Prelog.

Općinski sud u Koprivnici za područje općina: Drnje, Đelekovec, Gola, Hlebine, Koprivnički Ivanec, Koprivnički Bregi, Legrad, Novigrad Podravski, Peteranec, Podravske Sesvete, Rasinja, Sokolovac, Ferdinandovac, Kalinovac, Kloštar Podravski, Molve, Novo Virje i Virje i gradova Đurđevac i Koprivnica.

Općinski sud u Križevcima za područje općina: Kalnik, Gornja Rijeka, Sveti Petar Orehovec i Sveti Ivan Žabno i grad Križevci.

XII. ŽUPANIJSKI SUD U VELIKOJ GORICI za područje općinskih sudova u Ivanić-Gradu, Jastrebarskom, Samoboru, Velikoj Gorici, Vrbovcu i Zaprešiću.

Općinski sud u Ivanić-Gradu za područje općina: Ivanjska, Kloštar Ivanić, Križ i Štefanje i gradova Ivanić-Grad i Čazma.

Općinski sud u Jastrebarskom za područje općina: Klinča Sela, Krašić, Pisarovina, Žumberak i grad Jastrebarsko.

Općinski sud u Samoboru za područje općine Stupnik i gradova Samobor i Sveta Nedelja.

Općinski sud u Velikoj Gorici za područje općina: Kravarsko, Orle, Pokupsko i grad Velika Gorica.

Općinski sud u Vrbovcu za područje općina: Dubrava, Farkaševac, Gradec, Preseka, Rakovec i grad Vrbovec.

Općinski sud u Zaprešiću za područje općina: Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica, Pušća i grad Zaprešić.

XIII. ŽUPANIJSKI SUD U VUKOVARU za područje općinskih sudova u Vinkovcima, Vukovaru i Županji.

Općinski sud u Vinkovcima za područje općina: Andrijaševci, Ivankovo, Jarmina, Markušica, Nijemci, Nuštar, Privlaka, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Tordinci i Vođinci i gradova Vinkovci i Otok.

Općinski sud u Vukovaru za područje općina: Bogdanovci, Borovo, Negoslavci, Tompojevci, Trpinja, Lovas i Tovarnik i gradova Ilok i Vukovar.

Općinski sud u Županji za područje općina: Babina Greda, Bošnjaci, Cerna, Drenovci, Gradište, Gunja, Štitar i Vrbanja i grad Županja.

XIV ŽUPANIJSKI SUD U ZADRU za područje općinskih sudova u Benkovcu, Pagu i Zadru.

Općinski sud u Benkovcu za područje općina: Lišane Ostrovičke, Polača, Stankovci, Jasenice i gradova Benkovac i Obrovac.

Općinski sud u Pagu za područje općina: Povljana, Kolan i gradova Novalja i Pag.

Općinski sud u Zadru za područje općina: Bibinje, Galovac, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Ražanac, Sali, Sukošan, Starigrad, Škabrnja, Zemunik Donji, Pašman, Pakoštane, Sveti Filip i Jakov, Tkon, Privlaka, Vir, Kali, Kukljica, Preko i Vrsi te gradova Zadar, Biograd na Moru i Nin.

XV ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU za područje općinskih sudova u Sesvetama, Krapini, Zaboku, Zlataru, Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Općinskog kaznenog suda u Zagrebu i Općinskog suda u Novom Zagrebu.

Općinski sud u Sesvetama za područje naselja: Adamovec, Belovar, Blaguša, Budenec, Cerje, Dobrodol, Drenčec, Dumovec, Đurdekovec, Gajec, Glavničica, Glavnica Donja, Glavnica Gornja, Goranec, Jesenovec, Kašina, Kašinska Sopnica, Kučilovina, Kućanec, Lužan, Markovo Polje, Moravče, Paruževina, Planina Donja, Planina Gornja, Popovec, Prekvršje, Prepuštovec, Sesvete, Soblinec, Šašinovec, Šimunčevac, Vuger Selo, Vugrovec Donji, Vugrovec Gornji, Vurnovec, Žerjavinec, općina Brckovljani, Rugvica i Bedenica te gradova Dugo Selo i Sveti Ivan Zelina.

Općinski sud u Krapini za područje općina: Đurmanec, Jesenje, Petrovsko, Radoboj, Desinić i Hum na Sutli i gradova Pregrada i Krapina.

Općinski sud u Zaboku za područje općina: Bedekovčina, Krapinske Toplice, Sveti Križ Začretje, Veliko Trgovišće, Kraljevec na Sutli, Kumrovec, Tuhelj, Zagorska Sela i gradova Klanjec i Zabok.

Općinski sud u Zlataru za područje općina: Budinščina, Hrašćina, Konjščina, Lobor, Mače, Mihovljan, Novi Golubovec, Zlatar Bistrica, Gornja Stubica, Marija Bistrica i Stubičke Toplice i gradova Donja Stubica, Oroslavje i Zlatar.

Općinski građanski sud u Zagrebu za područje naselja: Ivanja Reka i grad Zagreb (bez gradskih četvrti južno od rijeke Save).

Općinski kazneni sud u Zagrebu za područje naselja: Ivanja Reka i grad Zagreb (bez gradskih četvrti južno od rijeke Save).

Općinski sud u Novom Zagrebu za područje naselja: Botinec, Brebernica, Brezovica, Buzin, Demerje, Desprim, Donji Čehi, Donji Dragonožec, Donji Trpuci, Drežnik Brezovički, Goli Breg, Gornji Čehi, Gornji Dragonožec, Gornji Trpuci, Grančari, Haviđić Selo, Horvati, Hrašće Turopoljsko, Hrvatski Leskovac, Hudi Bitek, Ježdovec, Kupinečki Kraljevec, Lipnica, Lučko, Mala Mlaka, Odra, Odranski Obrež, Starjak, Strmec, Veliko Polje, Zadvorsko i Zagreb (bez gradskih četvrti sjeverno od rijeke Save).

Do početka rada Općinskog suda u Novom Zagrebu poslove iz djelokruga toga suda obavljat će Općinski građanski sud u Zagrebu i Općinski kazneni sud u Zagrebu.

Članak 3.

Za rješavanje predmeta u kaznenim postupcima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko pet do deset godina, u građanskim postupcima o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva, iz radnih odnosa, za ispravak informacija i naknadu štete nastale objavom informacije, zaštitu od nezakonite radnje, te o priznanju izvršenja odluka stranih sudova nadležni su svi općinski sudovi, osim općinskih sudova u Rabu, Krku, Malom Lošinj, Pagu, Starom Gradu i Supetru, te se određuju općinski sudovi koji će postupati u ovim predmetima i to:

- a) na području Županijskog suda u Rijeci
 - Općinski sud u Crikvenici za područje Općinskog suda u Rabu,

- Općinski sud u Rijeci za područje općinskih sudova u Krku i Malom Lošinj
- b) na području Županijskog suda u Zadru
- Općinski sud u Zadru za područje Općinskog suda u Pagu
- c) na području Županijskog suda u Splitu
- Općinski sud u Splitu za područje općinskih sudova u Starom Gradu i Supetru.

Članak 4.

Sjedište i područje nadležnosti trgovačkih sudova je:

- I. TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU** za područja: Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije,
- II. TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU** za područja: Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Požeško-slavonske županije,
- III. TRGOVAČKI SUD U RIJECI** za područja: Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske županije,
- IV. TRGOVAČKI SUD U SPLITU** za područja: Splitsko-dalmatinske i Dubrovačke-neretvanske županije,
- V. TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU** za područje Varaždinske, Međimurske i Krapinsko-zagorske županije,
- VI. TRGOVAČKI SUD U ZADRU** za područja: Zadarske i Šibensko-kninske županije,
- VII. TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU** za područja: Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

Članak 5.

Za rješavanje sporova koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama i sporova na koje se primjenjuje plovidbeno pravo, osim sporova o prijevozu putnika, sporova koji se odnose na zrakoplove i sporova na koje se primjenjuje zračno-plovidbeno pravo, osim sporova o prijevozu putnika, kao i sporova koji se odnose na zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva, na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unapređenja te tvrtke, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, određuju se sljedeći trgovački sudovi:

- Trgovački sud u Osijeku,
- Trgovački sud u Splitu za područje Trgovačkog suda u Zadru,
- Trgovački sud u Zagrebu za područje Trgovačkog suda u Bjelovaru i Varaždinu,
- Trgovački sud u Rijeci.

Članak 6.

Sjedište i područje nadležnosti upravnih sudova je:

- I. UPRAVNI SUD U ZAGREBU** za područja: Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske, Varaždinske, Sisačko-moslavačke, Bjelovarsko-bilogorske, Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

II. UPRAVNI SUD U SPLITU za područja: Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije.

III. UPRAVNI SUD U RIJECI za područja: Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Karlovačke županije.

IV. UPRAVNI SUD U OSIJEKU za područja: Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije.

Članak 7.

Ako zbog posebnih okolnosti sudovi nisu u mogućnosti djelovati u svojim sjedištima ministar pravosuđa donijet će odluku kojom će odrediti drugo sjedište suda iz članka 2., 3., 4., 5. i 6. ovog Zakona, dok te okolnosti traju.

Članak 8.

Ministarstvo pravosuđa osigurat će za županijske i trgovačke sudove radni prostor i tehnički opremiti sudove u sjedištima suda koji su nastali spajanjem tih sudova.

Ministar pravosuđa posebnim će pravilnikom utvrditi rokove za osiguranje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

Ministar pravosuđa odlukom će utvrditi da su osigurani uvjeti za rad suda u njegovom sjedištu.

Pravilnik iz članka 8. stavak 2. ovoga članka, ministar pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

Do donošenja odluke iz članka 8. stavak 3. ovoga Zakona ministar pravosuđa odlukom će odrediti osnivanje stalnih službi županijskih i trgovačkih sudova izvan sjedišta suda.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka ministar pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Ministarstvo pravosuđa osigurat će za upravne sudove iz članka 6. ovoga Zakona radni prostor i tehnički opremiti sudove u sjedištima suda do 31. prosinca 2011. godine.

Ministar pravosuđa posebnom će odlukom utvrditi da su osigurani uvjeti za rad upravnih sudova.

Članak 11.

Spajanje općinskih sudova provest će se sukladno Pravilniku o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima sudova nastalih spajanjem („Narodne novine“, br. 112/08 i 119/08) i Odluci o osnivanju stalnih službi u općinskim

sudovima donijete temeljem članka 8. Zakona o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, br. 85/08) koji ostaju na snazi do utvrđenih rokova za spajanje općinskih sudova.

Članak 12.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, br. 85/08).

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Ovim Zakonom ustanovljuju se općinski, trgovački, upravni i županijski sudovi i utvrđuju njihova područja, te određuju sjedišta u kojima će djelovati.

1. Prema sada važećem Zakonu o područjima i sjedištima sudova («Narodne novine», broj 85/08) u Republici Hrvatskoj ustanovljeno je 67 općinskih sudova, 21 županijski sud i 13 trgovačkih sudova. Ovako velik broj općinskih sudova i njihova postojeća mreža pokazala se neučinkovitom i preskupom za državu. Stoga je bilo nužno pristupiti procesu racionalizacije mreže sudova budući da provedba niza mjera Strategije reforme pravosuđa ovisi i o budućoj mreži sudova u Republici Hrvatskoj.

Sukladno usvojenoj Strategiji reforme pravosuđa i Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 9. ožujka 2007. godine, započeo je proces racionalizacije mreže sudova u Republici Hrvatskoj. Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 85/08) provedena je racionalizacija mreže općinskih sudova tako da je od 115 općinskih sudova ustanovljeno ukupno 67 općinskih sudova.

Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova („Narodne novine“, br. 137/09) od ukupno 106 prekršajnih sudova ustanovljena su ukupno 63 prekršajna suda. Proces racionalizacije općinskih i prekršajnih sudova Ministarstvo pravosuđa provesti će prema utvrđenoj dinamici do 31. prosinca 2019. godine i osigurati uvjete za rad sudova u njihovom sjedištu.

Ovim prijedlogom Zakona predlaže se daljnja racionalizacija sudova i to županijskih i trgovačkih sudova. Na temelju analize i statističkih podataka o radu sudova i to o broju predmeta, godišnjem prilivu predmeta, potrebnom broju sudaca na županijskim sudovima sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca predlaže se ovim Zakonom da se od sada ustanovljenog 21 županijskog suda ustanovi ukupno 15 županijskih sudova i određuje njihovo područje i sjedište kao i područja i sjedišta općinskih sudova iz nadležnosti svakog pojedinog županijskog suda. Pojedini županijski sudovi sukladno članku 14. stavak 2. Zakona o sudovima ustanovljuju se za područje više županija.

Prema prijedlogu ovoga Zakona, 6 županijskih sudova spaja se s drugim županijskim sudovima te se predlaže da se ustanove slijedeći županijski sudovi:

- Županijski sud u Bjelovaru
- Županijski sud u Dubrovniku
- Županijski sud u Karlovcu
- Županijski sud u Osijeku
- Županijski sud u Puli - Pola
- Županijski sud u Rijeci
- Županijski sud u Slavonskom Brodu
- Županijski sud u Sisku
- Županijski sud u Splitu

- Županijski sud u Šibeniku
- Županijski sud u Varaždinu
- Županijski sud u Velikoj Gorici
- Županijski sud u Vukovaru
- Županijski sud u Zadru
- Županijski sud u Zagrebu

Prema prijedlogu ovog Zakona spajaju se slijedeći sudovi:

- Županijskom sudu u Bjelovaru spaja se Županijski sud u Virovitici,
- Županijskom sudu u Karlovcu spaja se Županijski sud u Gospiću,
- Županijskom sudu u Slavonskom Brodu spaja se Županijski sud u Požegi,
- Županijskom sudu u Varaždinu spaja se Županijski sud u Koprivnici i Čakovcu,
- Županijskom sudu u Zagrebu spaja se Županijski sud u Zlataru.

Kako je Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 85/08), utvrđena racionalizacija općinskih sudova, ista je u prijedlogu ovoga Zakona usklađena sa racionalizacijom županijskih sudova.

U prijedlogu ovog Zakona utvrđuju se općinski sudovi i to: u Rabu, Krku, Malom Lošinj, Pagu, Starom Gradu i Supetru, koji neće postupati u kaznenim postupcima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko pet do deset godina, u građanskim postupcima o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva iz radnih odnosa za ispravak informacija i naknadu štete nastale objavom informacije, zaštitu od nezakonite radnje, te o priznanju izvršenja odluka stranih sudova određuju se općinski sudovi i nadležnost tih sudova koji će postupati u tim predmetima umjesto navedenih općinskih sudova koji će postupati u tim predmetima.

2) Prijedlog racionalizacije trgovačkih sudova temelji se na statističkim podacima o radu trgovačkih sudova i to; broju primljenih, riješenih odnosno neriješenih predmeta, godišnjem prilivu predmeta, ažurnosti suda, potrebnom broju sudaca na trgovačkim sudovima sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca. Na temelju provedene analize predlaže se da se utvrdi 7 trgovačkih sudova, od ukupno sada ustanovljenih 13 trgovačkih sudova.

Predlaže se da se ustanove slijedeći trgovački sudovi:

- Trgovački sud u Bjelovaru,
- Trgovački sud u Osijeku,
- Trgovački sud u Rijeci,
- Trgovački sud u Splitu,
- Trgovački sud u Varaždinu,
- Trgovački sud u Zadru,
- Trgovački sud u Zagrebu

Trgovački sudovi koji se spajaju su:

- Trgovačkom sudu u Zagrebu spaja se Trgovački sud u Karlovcu i Sisku,
- Trgovačkom sudu u Splitu spaja se Trgovački sud u Dubrovniku,
- Trgovačkom sudu u Zadru spaja se Trgovački sud u Šibeniku,
- Trgovačkom sudu u Osijeku spaja se Trgovački su u Slavonskom Brodu,
- Trgovačkom sudu u Rijeci spaja se Trgovački sud u Pazinu.

Prijedlogom ovog Zakona propisuje se koji će trgovački sudovi rješavati sporove koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama i sporove na koje se primjenjuje plovidbeno pravo, osim sporova o prijevozu putnika, sporove koji se odnose na zrakoplove i zračno-plovidbeno pravo, osim sporova koji se odnose na zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unapređenja i tvrtke, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Racionalizacija mreže županijskih i trgovačkih sudova provest će se do 31. prosinca 2019. godine, sukladno dinamici osiguranja potrebnih uvjeta za rad, tehničku opremljenost kao i osiguranje prostornih uvjeta za potrebe ovih sudova.

3) Hrvatski sabor donio je novi Zakon o upravnim sporovima („Narodne novine“, br. 20/10) prema kojem se ustanovljuju upravni sudovi kao prvostupanjski sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud. S obzirom da će se ovaj Zakon primjenjivati od 1. siječnja 2012. godine, bilo je potrebno Zakonom o područjima i sjedištima sudova utvrditi područja i sjedišta upravnih sudova.

Ovim Zakonom ustanovljuju se 4 upravna suda i utvrđuju njihova sjedišta i područja i to tako da se svaki pojedini upravni sud ustanovljuje za područje više županija. Ovim prijedlogom Zakona predlaže se da se ustanove slijedeći upravni sudovi i to: Upravni sud u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Ovi sudovi početak će sa radom 1. siječnja 2012. godine do kada će Ministarstvo pravosuđa osigurati radni prostor i tehnički opremiti sudove u navedenim sjedištima.

4) S obzirom da su temeljem sadašnjeg Zakona o područjima i sjedištima sudova doneseni provedbeni propisi o dinamici spajanja općinskih sudova i to Pravilnik o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima sudova nastalih spajanjem („Narodne novine“, br. 112/08 i 119/08) i Odluka o osnivanju stalnih službi u općinskim sudovima predlaže se da navedeni dokumenti ostanu na snazi do 31. prosinca 2019. godine, kako bi se sukladno utvrđenim rokovima provela racionalizacija općinskih sudova.

II OBJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak 1. – ovim člankom određuje se da se u Republici Hrvatskoj ustanovljavaju općinski, županijski, trgovački sudovi i upravni sudovi i određuje njihovo sjedište u kojima će djelovati, kao i područje njihove nadležnosti.

Članak 2. – ovim člankom utvrđuje se područje nadležnosti županijskih sudova i općinskih sudova kao i njihova sjedišta. Ovim člankom utvrđena je nadležnost županijskih sudova za područje više županija sukladno članku 14. Zakona o sudovima.

Članak 3. – ovim člankom utvrđeni su općinski sudovi sužene nadležnosti tj. koji ne rješavaju predmete u kaznenim postupcima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko 5 do 10 godina, u građanskim postupcima o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva, iz radnih odnosa, za ispravak informacije i naknadu štete nastale objavom informacije, zaštitu od nezakonite radnje, te o priznanju i izvršenju odluka stranih sudova i određuju se sudovi i njihovo područje nadležnosti koji će postupati u ovim predmetima.

Članak 4. – ovim člankom utvrđuju se sjedišta i područja nadležnosti trgovačkih sudova.

Članak 5. – ovim člankom određeno je da su za rješavanje sporova koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama i za sporove na koje se primjenjuje plovidbeno pravo, osim sporova u prijevozu putnika, sporove koji se odnose na zrakoplove i sporove na kojima se primjenjuje zračno-plovidbeno pravo, osim o prijevozu putnika, kao i za sporove koji se odnose na zaštitu i uporabu pronalazaka, uzoraka, modela i žigova, prava na uporabu tvrtke i sporova iz autorskog prava, nadležni Trgovački sud u Osijek, Trgovački sud u Splitu za područje Trgovačkog suda Zadru i Trgovački sud u Zagrebu za područje Trgovačkog suda u Bjelovaru i Varaždinu, i Trgovački sud u Rijeci.

Članak 6. – ovim člankom ustanovljuju se upravni sudovi i utvrđuje njihova nadležnost. Upravni sudovi ustanovljuju se za područje više županija.

Članak 7. – ovim člankom dana je ovlast ministru pravosuđa da može odrediti i drugo sjedište sudovima ustanovljenim člankom 2., 3., 4. 5. i 6. ovoga Zakona kada ti sudovi zbog posebnih okolnosti nisu u mogućnosti djelovati u svojim sjedištima (elementarne nepogode, poplave, potres i dr.).

Članak 8.– ovim člankom određeno je da će Ministarstvo pravosuđa osigurati radni prostor i tehnički opremiti sudove u sjedištima koji su nastali spajanjem županijskih i trgovačkih sudova. Rokovi za osiguranje ovih uvjeta biti će utvrđeni posebnim pravilnikom koji će donijeti ministar pravosuđa u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona. Ministar pravosuđa odlukom će utvrditi da su osigurani uvjeti za rad suda u njegovom sjedištu.

Članak 9. – ovim člankom propisuje se da će ministar pravosuđa odlukom odrediti osnivanje stalnih službi županijskih i trgovačkih sudova izvan sjedišta suda, koje će raditi dok se ne osiguraju uvjeti za rad suda u sjedištu utvrđenim ovim Zakonom. Ministar pravosuđa donijet će odluku o osnivanju stalnih službi županijskih i trgovačkih sudova u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10. – ovim člankom propisuje se da će ministar pravosuđa za upravne sudove iz čl. 6. ovoga Zakona osigurati radni prostor i tehnički opremiti te sudove najkasnije do 31. prosinca 2011. godine.

Članak 11. – ovim člankom propisuje se da provedbeni propisi o dinamici spajanja općinskih sudova i to Pravilnik o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima sudova nastalih spajanjem („Narodne novine“, br. 112/08 i 119/08) i Odluka o osnivanju stalnih službi u općinskim sudovima doneseni temeljem sadašnjeg Zakona o područjima i sjedištima sudova ostanu na snazi do utvrđenih rokova za provedbu racionalizacije općinskih sudova.

Članak 12. – ovim člankom određuje se da stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakona o područjima i sjedištima sudova («Narodne novine, broj 85/08).

Članak 13. – ovim člankom određuje se dan stupanja na snagu ovog Zakona, i njegova objava u „Narodnim novinama“.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Racionalizacija mreže županijskih i trgovačkih sudova provest će se do 31. prosinca 2019. godine sukladno dinamici osiguranja potrebnih uvjeta za rad, tehničku opremljenost i osiguranje prostornih uvjeta za rad ovih sudova. Potreban iznos sredstava za provedbu racionalizacije mreže sudova procjenjuje se na 45.200.000,00 kn u razdoblju od 2011. do 2019. godine. Ministar pravosuđa donosi odluku o dinamici racionalizacije mreže sudova, stoga je u ovom trenutku teško procijeniti iznos sredstava koji je potrebno planirati u svakoj proračunskoj godini. Potrebni godišnji iznosi planirati će se pri izradi projekcija Državnog proračuna u razdoblju od 2011. do 2019. godine. Za provedbu ovog Zakona u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Ovim Zakonom uspostavlja se i novi sustav upravnog sudovanja. U 2011. godini ukupno potreban iznos sredstava za upravno sudovanje iznosi 27.595.632,00 od čega se na rashode za zaposlene odnosi 25.695.632,00 kn, a na materijalne rashode 1.900.000,00. U 2012. godini ukupno potreban iznos sredstava za upravno sudovanje iznosi 39.681.528,00 od čega se na rashode za zaposlene odnosi 37.301.528,00 kn, a na materijalne rashode 2.380.000,00. Navedeni potrebni iznosi sredstava obrazloženi su i iskazani u PFU obrascu pri izradi Strategije reforme pravosuđa i Revidiranom Akcijskom planu za strategiju reforme pravosuđa. S obzirom da će upravni sudovi početi sa radom 1. siječnja 2012. godine, u projekcijama za 2011. i 2012. godinu u Državnom proračunu planirat će se sredstva za rad ovih sudova.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog Zakona o područjima i sjedištima sudova razlikuje se od Prijedloga Zakona o područjima i sjedištima sudova koji je bio na prvom čitanju u Hrvatskom saboru u tome što su pojedine primjedbe zastupnika i nadležnih odbora Hrvatskog sabora na navedeni tekst usvojene, te ih je trebalo ugraditi u Konačni prijedlog Zakona.

Primjedbe i prijedlozi izneseni u saborskoj raspravi prvenstveno su se odnosili na predložena područja županijskih i trgovačkih sudova. Posebno su date primjedbe na spajanje županijskih sudova i to: Županijskog suda u Koprivnici sa Županijskim sudom u Bjelovaru, Županijskog suda u Zlataru sa Županijskim sudom u Varaždinu i isticane su primjedbe koje su se odnosile na prometnu udaljenost županijskih sudova koji se spajaju i zbog loše prometne povezanosti nemogućnost građana pristupu sudu.

Uvažavajući kriterije za racionalizaciju sudova usvojene su primjedbe i u ovom Konačnom prijedlogu Zakona predlaže se u članku 2. da je Županijski sud u Bjelovaru nadležan za područje općinskih sudova u Bjelovaru, Daruvaru, Virovitici i Slatini i njemu se spaja Županijski sud u Virovitici. Prema ovom Konačnom prijedlogu Zakona Županijski sud u Koprivnici spaja se sa Županijskim sudom u Varaždinu i utvrđuje područje nadležnosti Županijskog suda u Varaždinu, tako da je Županijski sud u Varaždinu nadležan i za područja općinskih sudova u Koprivnici i Križevcima.

Također je usvojena primjedba da se Županijski sud u Zlataru ne spaja sa Županijskim sudom u Varaždinu, već da se spaja sa Županijskim sudom u Zagrebu. Prema tome, Županijski sud u Zagrebu nadležan je i za područje Općinskog suda u Krapini, Zaboku i Zlataru.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DATI NA PRIJEDLOG ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH NISU PRIHVACENA

U Hrvatskom saboru u prvom čitanju posebno su istaknute primjedbe i prijedlozi u svezi spajanja trgovačkih sudova u Dubrovniku, Šibeniku i Pazinu.

Prijedlog spajanja Trgovačkog suda u Dubrovniku sa Trgovačkim sudom u Splitu, Trgovačkog suda u Šibeniku sa Trgovačkim sudom u Zadru, Trgovačkog suda u Slavanskom Brodu sa Trgovačkim sudom u Osijeku i trgovačkih sudova u Karlovcu i Sisku sa Trgovačkim sudom u Zagrebu temelji se na provedenoj analizi i statističkim podacima o broju primljenih, riješenih i neriješenih predmeta tijekom kalendarske godine, ažurnosti suda, potrebnom broju sudaca na trgovačkim sudovima sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca i utvrđenim kriterijima za racionalizaciju mreže sudova. Prema tim kriterijima, a uvažavajući podatke o radu tih sudova, vodilo se računa da trgovački sudovi koji se spajaju imaju manje od 5 sudaca i nedostatan broj predmeta prema Okvirnim mjerilima za rad sudaca. S tim u svezi vodilo se i računa da kod spajanja ovih sudova, suci budu ravnomjerno opterećeni sa brojem predmeta u radu, kako bi sudovi bili učinkovitiji i kako bi se podigla veća ažurnost u radu sudova.

U raspravi su istaknute i primjedbe na spajanje Županijskog suda u Gospiću sa Županijskim sudom u Karlovcu, kao i na spajanje Županijskog suda u Požegi sa Županijskim sudom u Slavanskom Brodu. Također je dat i prijedlog da se Općinski sud u Vrbovcu uključi kao područje nadležnosti Županijskog suda u Bjelovaru s obzirom na prometnu udaljenost Vrbovca od Bjelovara.

Pri ocjeni ovih prijedloga i primjedbi uzeti su u obzir utvrđeni kriteriji za spajanje i provedbu racionalizacije mreže sudova kao i podaci iz kojih je vidljivo da je spajanje Županijskog suda u Gospiću sa Županijskim sudom u Karlovcu i Županijskog suda u Požegi sa Županijskim sudom u Slavanskom Brodu osnovano i da će doprinjeti boljoj organiziranosti i učinkovitosti sudačke mreže.

Prijedlog da se nadležnost Županijskog suda u Bjelovaru proširi za područje nadležnosti Općinskog suda u Vrbovcu, nije prihvaćen jer je područje nadležnosti Općinskog suda u Vrbovcu u Zagrebačkoj županiji i uključeno je u nadležnost Županijskog suda u Velikoj Gorici, sukladno već utvrđenim područjima općinskih sudova.

S obzirom na iznijeto ocijenjeno je da se iznesene primjedbe na spajanje naprijed navedenih trgovačkih i županijskih sudova ne prihvate.

Posebno se ističe da će se proces racionalizacije i dinamika spajanja navedenih trgovačkih sudova, kao i županijskih sudova provesti do 31. prosinca 2019. godine, a prema ovom Konačnom prijedlogu Zakona sudovi koji se spajaju ostat će u svojim sjedištima kao stalne službe sudova kojima se spajaju.